

Συνέδρια της Ελληνικής Επιστημονικής Ένωσης Τεχνολογιών Πληροφορίας & Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση

Τόμ. 1 (2014)

7ο Πανελλήνιο Συνέδριο Διδακτικής της Πληροφορικής

Διδακτικό σενάριο με θέμα τη γνωριμία και βασική εξοικίωση με το περιβάλλον εκπαιδευτικής δικτύωσης Edmodo με σκοπό την αξιοποίησή του στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Εμμανουήλ Παπαδάκης

Βιβλιογραφική αναφορά:

Παπαδάκης Ε. (2022). Διδακτικό σενάριο με θέμα τη γνωριμία και βασική εξοικίωση με το περιβάλλον εκπαιδευτικής δικτύωσης Edmodo με σκοπό την αξιοποίησή του στην εκπαιδευτική διαδικασία. *Συνέδρια της Ελληνικής Επιστημονικής Ένωσης Τεχνολογιών Πληροφορίας & Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση*, 1, 304–313. ανακτήθηκε από <https://eproceedings.epublishing.ekt.gr/index.php/cetpe/article/view/4401>

Διδακτικό σενάριο με θέμα τη γνωριμία και βασική εξοικίωση με το περιβάλλον εκπαιδευτικής δικτύωσης Edmodo με σκοπό την αξιοποίησή του στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Παπαδάκης Εμμανουήλ¹
manpap2007@gmail.com

¹ Καθηγητής Πληροφορικής στο Πρότυπο Πειραματικό Γενικό Λύκειο Ρεθύμνου Πανεπιστημίου Κρήτης

Περίληψη

Το σενάριο που παρουσιάζεται, σχεδιάστηκε στα πλαίσια του προγράμματος Επιμόρφωσης Β' Επιπέδου (Διδακτικές παρεμβάσεις) και υλοποιήθηκε στο σχολείο του υπογράφοντα. Πραγματεύεται τη διδασκαλία του Edmodo, ως web 2.0 περιβάλλον εκπαιδευτικής δικτύωσης, και αξιοποιεί τις γνώσεις και τη θετική στάση των μαθητών στα κοινωνικά δίκτυα, ώστε να ενθαρρύνει τη συμμετοχή τους σε μία ευέλικτη εκπαιδευτική διαδικασία ηλεκτρονικής τάξης. Η παρέμβαση έγινε στο Α' μάθημα του σχ. έτους σε όλα τα μαθήματα επιλογής (Α', Β' και Γ' Λυκείου) και αποδείχτηκε ουσιαστική και αποτελεσματική καθότι, έκτοτε, η εκπαιδευτική πράξη στηρίχθηκε στο Edmodo, όπου οι μαθητές είχαν ενεργή συμμετοχή. Πιο συγκεκριμένα, σε κάθε μάθημα τα φύλλα εργασίας «ανέβαιναν» στην τάξη που είχαμε δημιουργήσει, οι δραστηριότητες γίνονταν από τους μαθητές στο εργαστήριο Πληροφορικής και υποβάλλονταν για βαθμολόγηση, ενώ ορισμένες φορές υπήρχαν και δραστηριότητες που δίνονταν για το σπίτι και έπρεπε οι μαθητές να τις υλοποιήσουν και να τις «παραδώσουν» σε προκαθορισμένες ημερομηνίες.

Λέξεις κλειδιά: Εκπαιδευτική Δικτύωση, Edmodo, Ηλεκτρονική τάξη.

Εισαγωγή

Διανύουμε, χωρίς αμφιβολία, την εποχή της Πληροφορικής. Ο άνθρωπος έχει δημιουργήσει τέτοιες τεχνολογικές υποδομές, που πλέον είναι αδύνατον να φανταστούμε τον κόσμο χωρίς αυτές. Ο τομέας που έχει επηρεαστεί περισσότερο είναι αυτός της επικοινωνίας. Η εξάπλωση του διαδικτύου, η αύξηση της ταχύτητας περιήγησης και η ευκολία πρόσβασης σε αυτό βοήθησε και συνετέλεσε στη δημιουργία ευρύτερων «κοινωνικών» δικτύων, όπως το Facebook, το Twitter κ.ά., τα οποία έχουν προσελκύσει πολύ κόσμο σε παγκόσμιο επίπεδο. Η παιδαγωγική αξιοποίηση τέτοιων δικτύων (με δεδομένο ότι οι μαθητές αφιερώνουν πολύ χρόνο σε αυτά) αποτελεί πρόκληση στις μέρες μας.

Είναι γενικά παραδεκτό ότι τα κοινωνικά δίκτυα συμβάλλουν σε μεγάλο βαθμό στην αλληλεπίδραση, τη συνεργασία, την ενεργό συμμετοχή, την ενημέρωση, την κατανομή των πόρων και την υποστήριξη των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, καθώς η νέα διαδικτυακή εποχή (Web 2.0) αναδεικνύει καινούργιες μορφές πολιτισμού και μάθησης. Η διαπίστωση πως οι νέοι μαθαίνουν πολύ πιο εύκολα μέσα από δραστηριότητες οι οποίες σχετίζονται με τη διασκέδαση και τη δημιουργική συμμετοχή σε κοινωνικά δίκτυα αποτελεί ισχυρό κίνητρο ένταξης των κοινωνικών δικτύων στην διαδικασία μάθησης.

Σε αυτό το πλαίσιο αναπτύχθηκε από μία ομάδα νέων το Edmodo, ένα εκπαιδευτικό δίκτυο που φιλοδοξεί να συνδέσει τους «μαθητές» κάθε επιπέδου με τους πόρους

(ανθρώπινους και μη) που χρειάζονται για να αναπτυχθούν και να γίνουν κάτοχοι της γνώσης, μέσα από ένα περιβάλλον συνεργασίας.

Εργαλεία που ενθαρρύνουν τους μαθητές να εμπλακούν ενεργά, η δυνατότητα παρακολούθησης της προόδου του μαθητή, εφαρμογές με διδακτικό περιεχόμενο που διατίθενται ελεύθερα, αποτελούν μερικούς από τους λόγους που συνηγορούν στην χρησιμοποίησή του, ως περιβάλλον διαχείρισης μιας σχολικής τάξης.

Διδακτικό σενάριο

Τίτλος διδακτικού σεναρίου:

Γνωριμία και εξοικείωση με το Περιβάλλον Εκπαιδευτικής Δικτύωσης Edmodo.

Εκτιμώμενη διάρκεια διδακτικού σεναρίου

Το διδακτικό σενάριο προβλέπεται να διαρκέσει συνολικά τρεις με τέσσερις (3-4) διδακτικές ώρες

Ένταξη του διδακτικού σεναρίου στο πρόγραμμα σπουδών/προαπαιτούμενες γνώσεις

Το προτεινόμενο διδακτικό σενάριο μπορεί να εκπονηθεί από μαθητές της Α΄ τάξης Λυκείου (Νέο Λύκειο: Σχ. έτους 2013-14) στο μάθημα επιλογής «Εφαρμογές Πληροφορικής», ή της Β΄ ή/και Γ΄ τάξης Λυκείου, στο μάθημα επιλογής «Εφαρμογές Υπολογιστών», είτε στην ενότητα: «Ο κόσμος της Πληροφορικής», Υποενότητα «Επικοινωνίες και Δίκτυα» και πιο συγκεκριμένα κεφάλαιο 12 βιβλίου, παράγραφος «Οι υπηρεσίες του Διαδικτύου», είτε στην ενότητα «Διερευνώ - Δημιουργώ - Ανακαλύπτω», δηλ. κατά την εκπόνηση συνθετικών εργασιών.

Η πραγματοποίηση του σεναρίου προτείνεται να γίνει στην έναρξη του κύκλου διδασκαλίας, προκειμένου το συγκεκριμένο περιβάλλον να χρησιμοποιηθεί ως εκπαιδευτική πλατφόρμα παρουσίασης του υλικού διδασκαλίας, ανάθεσης εργασιών από τον καθηγητή προς τους μαθητές, υλοποίησης ασκήσεων από τους μαθητές παράδοση αυτών, κ.λπ., σε όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους.

Σκοποί και στόχοι του διδακτικού σεναρίου

Σκοπός του συγκεκριμένου σεναρίου είναι να γνωρίσουν οι μαθητές το περιβάλλον εκπαιδευτικής δικτύωσης Edmodo και να μπορούν να εκμεταλλευτούν τις δυνατότητες του στην εξυπηρέτηση μίας ηλεκτρονικής τάξης.

Πιο συγκεκριμένα, οι διδακτικοί στόχοι είναι να μπορούν οι μαθητές:

- Να αντιλαμβάνονται πόσο σημαντική είναι η ανάγνωση και η αποδοχή των όρων χρήσης μίας εφαρμογής ή μίας πλατφόρμας.
- Να αναγνωρίζουν τα δομικά χαρακτηριστικά ενός διαδικτυακού εκπαιδευτικού περιβάλλοντος διαχείρισης ηλεκτρονικής τάξης.
- Να συνδέονται στο Edmodo, να τροποποιούν το προφίλ τους και να καθορίζουν τις προσωπικές πληροφορίες που παρουσιάζουν.
- Να οργανώνουν και να διαχειρίζονται το «σακίδιο» τους ως ένα φάκελο στο νέφος άμεσης πρόσβασης απ' οπουδήποτε.
- Να ανταλλάσσουν μηνύματα, εικόνες, βίντεο, κ.λπ. με τους καθηγητές τους και την τάξη τους.

- Να τροποποιούν μία ψηφιακή φωτογραφία μέσω ενός web 2.0 περιβάλλοντος ή κάποιου άλλου προγράμματος, όπως η ζωγραφική των windows ή το gimp.
- Να υποβάλλουν για βαθμολόγηση μία εργασία.
- Να διακρίνουν σε ένα web 2.0 περιβάλλον όπως το Edmodo βασικά χαρακτηριστικά, να τα κατηγοριοποιούν σε εκπαιδευτικά/κοινωνικής δικτύωσης και να τα αξιολογούν με κριτική σκέψη.

Περιγραφή του διδακτικού σεναρίου

Αρχικά παρουσιάζεται η αναγκαιότητα ύπαρξης ενός ψηφιακού portfolio από κάθε μαθητή, ως απαραίτητο τμήμα, τόσο της εκπαιδευτικής διαδικασίας μέσα στο σχολείο όσο και της ατομικής διεργασίας στο χώρο του σπιτιού ή αλλού. Έτσι προκύπτει αβίαστα η συμφωνία για τη συμμετοχή σε μία ηλεκτρονική τάξη που να δίνει αυτή τη δυνατότητα. Γίνεται ξεκάθαρο ότι η επιλογή ενός συγκεκριμένου περιβάλλοντος στην πραγματικότητα δεν έχει ιδιαίτερη σημασία. Γίνεται διερεύνηση γνώσεων σχετικά με εκπαιδευτικά περιβάλλοντα ηλεκτρονικής τάξης, καταλήγουμε στο edmodo ως ένα εύκολο χρηστικό περιβάλλον για το οποίο έχει γίνει και η απαραίτητη προετοιμασία από τον καθηγητή.

Οι μαθητές καλούνται μόνοι τους να ανακαλύψουν τι σημαίνει ηλεκτρονική τάξη, να κατανοήσουν πλήρως τη διαδικασία εγγραφής σε μια e-πλατφόρμα, να εξοικειωθούν με τη διαδικασία συμπλήρωσης του προφίλ τους, ανταλλαγής μηνυμάτων και υποβολής εργασιών. Ανά τακτά διαστήματα, γίνονται παρεμβάσεις από τον καθηγητή με τη μορφή ερωτήσεων, διευκρινήσεων και αναφορών που υποκινούν περαιτέρω προβληματισμούς και ενδεχομένως και γνωστικές συγκρούσεις, προκειμένου να γίνουν αντιληπτά τα ειδικά χαρακτηριστικά της πλατφόρμας και της διαφοροποίησή της από ένα απλό κοινωνικό δίκτυο.

Πιο συγκεκριμένα το σενάριο αποτελείται από 3 δραστηριότητες.

Η πρώτη (ψυχολογικής και γνωστικής προετοιμασίας), διάρκειας μίας ώρας περίπου, όπου οι μαθητές μαθαίνουν τι σημαίνει ηλεκτρονικό εκπαιδευτικό περιβάλλον, πόσο σημαντικό είναι να διαβάζουν προσεκτικά πριν αποδεχτούν τους όρους χρήσης κατά την εγγραφή τους σε μία φόρμα στο ίντερνετ, να ολοκληρώνουν την εγγραφή τους σε μία τάξη που έχει φτιάξει ο καθηγητής και συμπληρώνουν το προφίλ τους σε αυτήν.

Η δεύτερη (εμπέδωσης γνωστικού αντικείμενου), διάρκειας 30 λεπτών περίπου, όπου οι μαθητές μαθαίνουν να στέλνουν μηνύματα, να οργανώνουν τους φακέλους τους και να υποβάλλουν εργασίες.

Η τρίτη (εμπέδωσης και αξιολόγησης εκπαιδευτικού αντικείμενου), διάρκειας 35 λεπτών περίπου, η οποία είναι αναρτημένη μόνο μέσα στην ηλεκτρονική τάξη και ζητάει από τους μαθητές να εξερευνήσουν καλύτερα το περιβάλλον της τάξης τους, να εμπλακούν και να ανιχνεύσουν νέες έννοιες, επιλογές και δυνατότητες και να αποτυπώσουν την μικρή τους εμπειρία από το περιβάλλον αυτό.

Επιστημολογική προσέγγιση και εννοιολογική ανάλυση - θέματα θεωρίας του διδακτικού σεναρίου

Το παρόν σενάριο αφορά τη δημιουργία ενός δικτύου επικοινωνίας και εκπαίδευσης μεταξύ του εκπαιδευτικού και των μαθητών, καθώς και την επικοινωνία των μαθητών μεταξύ τους. Δεδομένης της εξοικείωσης των μαθητών με τις νέες τεχνολογίες, τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές και το διαδίκτυο, θεωρήθηκε ότι η χρήση αυτών των μέσων στη διδασκαλία, θα ζωντάνευε το ενδιαφέρον τους για το μάθημα και θα τους ενθάρρυνε να έχουν πιο ενεργή συμμετοχή (ειδικά οι πιο «αδύνατοι» μαθητές που διατηρούν συχνά μια μη θετική στάση

απέναντι στη συνηθισμένη «κατά πρόσωπο» διδασκαλία). Από τα διαθέσιμα μέσα και εργαλεία για την υλοποίηση του παραπάνω στόχου επιλέχτηκε το εκπαιδευτικό κοινωνικό δίκτυο Edmodo (www.edmodo.com), εξαιτίας της φιλικότητας της διεπαφής του, της νεανικής και σύγχρονης σχεδιαστικής φιλοσοφίας του (που σε κάποια σημεία θυμίζει άλλα ευρύτερα κοινωνικά δίκτυα) και της δυνατότητας χρήσης της ελληνικής γλώσσας που διαθέτει.

Το Edmodo είναι μια πλατφόρμα κοινωνικής δικτύωσης που έχει σχεδιαστεί ειδικά για εκπαιδευτικούς και μαθητές. Χρησιμοποιώντας το Edmodo οι εκπαιδευτικοί μπορούν να δημιουργήσουν ένα ασφαλές δίκτυο για τις τάξεις τους, το οποίο τους επιτρέπει να δημοσιεύουν ανακοινώσεις, να αναθέτουν μέσω αυτού τις εργασίες και τα θέματά τους, ακόμη και να δημιουργήσουν ένα διαδικτυακό ημερολόγιο της τάξης. Άλλες δραστηριότητες είναι η δημιουργία και η ανάπτυξη "ψηφιακών βιβλιοθηκών", οι συχνές αναρτήσεις με ανακοινώσεις ή προτεινόμενα θέματα για συζήτηση, η δημιουργία μικρών ομάδων μελέτης εξ αποστάσεως και διαδικτυακά, ακόμη και η δημιουργία λογαριασμού γονέων, ώστε να μετέχουν και αυτοί σε θέματα του σχολείου και να παρακολουθούν τους βαθμούς και τις εργασίες των παιδιών τους. Με δυο λόγια το Edmodo είναι ένα κοινωνικό δίκτυο που εξοικειώνει τα παιδιά και τους εφήβους με τα κοινωνικά δίκτυα, παρέχοντας όμως και την απαραίτητη διαδικτυακή ασφάλεια κατά τη χρήση του.

Η χρήση ενός τέτοιου περιβάλλοντος στο σχολείο κάνει την εκπαιδευτική διαδικασία πιο ελκυστική, κινητοποιεί περισσότερο τους μαθητές να συμμετάσχουν στην οικοδόμηση της γνώσης, ενισχύει και μεταφέρει τη σχέση καθηγητή-μαθητή πέραν των ωρών του σχολείου.

Είναι προφανής η συσχέτιση (ακόμη και σε επίπεδο δομής και εμφάνισης της ιστοσελίδας) του Edmodo με το δημοφιλές κοινωνικό δίκτυο Facebook. Παρ' ότι το τελευταίο έχει υποστηριχτεί ότι μπορεί να χρησιμοποιηθεί στην εκπαιδευτική διαδικασία με πολλούς τρόπους, η κριτική προς το συγκεκριμένο δίκτυο είναι αρκετά έντονη. Το ίδιο το Facebook δεν επιτρέπει την εγγραφή μέλους κάτω των 13 ετών, οι ρυθμίσεις ασφαλείας που παρέχει δεν είναι πάντοτε εύκολο να ακολουθηθούν από μικρούς μαθητές, με αποτέλεσμα να είναι εκτεθειμένοι στην προσέγγιση από τρίτα άτομα και σε προφανείς κινδύνους. Ωστόσο, οι μαθητές συχνά γνωρίζουν τη χρήση του, καθώς και άλλων κοινωνικών δικτύων όπως τα twitter, blogger, youtube. Στόχος, λοιπόν, ήταν να αξιοποιηθεί η προϋπάρχουσα γνώση του διαδικτύου και η θετική στάση των μαθητών απέναντι στα κοινωνικά δίκτυα, ώστε να παραχθεί μορφωτικό αποτέλεσμα στο πλαίσιο του λεγόμενου «νέου γραμματισμού» και βέβαια η δράση να παρέχει τα εχέγγυα της διαδικτυακής ασφαλείας που είναι απαραίτητα στην περίπτωση των ανήλικων μαθητών. Επιπλέον το Edmodo, ως δίκτυο που ανήκει στο λεγόμενο Web 2.0, ενθαρρύνει την άμεση ανταλλαγή απόψεων και μηνυμάτων, τη συμμετοχικότητα και συνεργατικότητα, την ανατροφοδότηση καθώς και τη δυνατότητα ενσωμάτωσης ποικίλων ψηφιακών μέσων με σχετική ευκολία και χωρίς εξειδικευμένες γνώσεις από πλευράς των μαθητών.

Αναφορικά με το ζητούμενο της ασφαλείας και της προστασίας των προσωπικών δεδομένων των μαθητών, αυτά επιτυγχάνονται με τη χρήση κωδικών της ομάδας που γνωρίζουν μόνο οι μαθητές και οι οποίοι μπορούν εύκολα να αλλάξουν σε περίπτωση διαρροής τους από τον εκπαιδευτικό-διαχειριστή. Τέλος, κάθε μαθητής εισέρχεται στο δίκτυο με το δικό του προσωπικό κωδικό.

Χρήση Η.Υ. και γενικά ψηφιακών μέσων για το διδακτικό σενάριο

Το διδακτικό σενάριο θα υλοποιηθεί στο εργαστήριο Πληροφορικής το οποίο θα είναι συνδεδεμένο στο διαδίκτυο. Η ύπαρξη λογισμικού επεξεργασίας εικόνας (π.χ. gimp,

ζωγραφική) είναι επιθυμητή, όχι όμως απαραίτητη μια και υπάρχουν web 2.0 εργαλεία (www.pxlr.com, www.cartoonize.net) που πετυχαίνουν το ίδιο αποτέλεσμα.

Αναπαραστάσεις των μαθητών/πρόβλεψη δυσκολιών στο διδακτικό σενάριο

Οι μαθητές είναι εξοικειωμένοι με τα κοινωνικά δίκτυα γενικού περιεχομένου (π.χ. facebook) και έχουν εξοικείωση με αυτόν τον τρόπο επικοινωνίας. Το edmodo όμως, ως εκπαιδευτικό δίκτυο, έχει ενσωματώσει αρκετούς από τους περιορισμούς της τάξης (π.χ. οι «μαθητές» δεν μπορούν να «μιλάνε» μεταξύ τους, υπάρχει χρονοδιάγραμμα παράδοσης εργασιών, κ.λπ.) και οι μαθητές θα πρέπει να το κατανοήσουν καλά αυτό και να το αποδεχτούν.

Η τροποποίηση των χαρακτηριστικών μιας φωτογραφίας τους, που καλούνται να κάνουν οι μαθητές, δεν αναμένεται να τους δημιουργήσει ιδιαίτερες δυσκολίες καθότι η επεξεργασία εικόνας αποτελεί συνήθως μία ευχάριστη ενασχόληση για τους μαθητές και επιπλέον δε μας ενδιαφέρει άμεσα το τελικό εικαστικό αποτέλεσμα. Σε κάθε περίπτωση όμως ο καθηγητής πρέπει να είναι σε ετοιμότητα να αφιερώσει λίγο παραπάνω χρόνο σε αυτό.

Διδακτικό συμβόλαιο

Προβλήματα στην ομαλή εκπόνηση του σεναρίου αναμένεται να παρατηρηθούν:

- Σε περίπτωση που κάποιοι μαθητές δεν είναι εξοικειωμένοι με την ψηφιακή επεξεργασία εικόνας.
- Επειδή θα δυσκολευτούν να συμβιβαστούν στους περιορισμούς που έχει το edmodo, σε σχέση με άλλα κοινωνικά δίκτυα, λόγω του εκπαιδευτικού προσανατολισμού του.

Υποκείμενη θεωρία μάθησης

Το σενάριο, στηρίζεται σε «ημιτελείς» γνώσεις των μαθητών σχετικά με το τι είναι μια ηλεκτρονική τάξη και ένα εκπαιδευτικό δίκτυο, και βοηθάει στο κτίσιμο μιας βασικής αντίληψης για τις έννοιες που εμπλέκονται, μέσω της αυτενέργειας των μαθητών, της αφόρμησης από σχετικές διαδικασίες της συμβατικής τάξης και της προτροπής για ανάληψη πρωτοβουλιών σχετικά με την πορεία υλοποίησης των ζητούμενων. Όλα αυτά γίνονται σε ένα περιβάλλον που προωθεί τη συμμετοχικότητα, τη συνεργασία και την κοινωνική αλληλεπίδραση. Επομένως, η βασική θεωρία μάθησης είναι ο κοινωνικός εποικοδομητισμός (Vygotsky).

Οι διδακτικές στρατηγικές που χρησιμοποιούνται για την επίτευξη του σεναρίου είναι: Εισήγηση, Συζήτηση, Χάρτες Εννοιών, Αφόρμηση, Καταιγισμός ιδεών, Προσομοίωση, Αυτοκατευθυνόμενη μάθηση, Μάθηση με Ανακάλυψη, Βιωματική και Ομαδοσυνεργατική Μάθηση.

Οργάνωση της τάξης - εφικτότητα σχεδίασης

Οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες των δύο ατόμων και κάθονται η κάθε μία σε ένα Η/Υ. Αν και μεγάλο μέρος των δραστηριοτήτων έχει να κάνει με την εγγραφή του μαθητή σε μία πλατφόρμα και την ενημέρωση του προφίλ του, ενέργειες δηλαδή που είναι ατομικές, θεωρούμε ότι τα προτερήματα του να βάλουμε τους μαθητές να εργάζονται σε ομάδες, είναι περισσότερα, ειδικά στο πρώτο μέρος της 1ης άσκησης, που γίνεται συζήτηση πάνω στα εκπαιδευτικά περιβάλλοντα, την ασφάλεια σε αυτά, κ.λπ. καθώς και στην 3η άσκηση, που συνεργάζονται για να κατανοήσουν καλύτερα το περιβάλλον. Επίσης φροντίζουμε ο πιο έμπειρος στη χρήση Η/Υ μαθητής να παραχωρήσει την πρωτιά στον άλλο και να τον βοηθάει να ολοκληρώσει πιο γρήγορα κάποιες ενέργειες. Γενικά, προβλέπεται να αφιερωθεί

αρκετός χρόνος, ώστε να γραφούν και τα δύο μέλη της ομάδας στη διάρκεια του μαθήματος στο εργαστήριο (αν χρειαστεί, όμως, ο δεύτερος θα ολοκληρώσει την εγγραφή του σπίτι).

Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση προκύπτει εξ ολοκλήρου μέσω της πλατφόρμας του Edmodo. Πιο συγκεκριμένα, ο μαθητής αξιολογείται από το αν:

- έχει γραφτεί ο μαθητής στην τάξη και έχει συμπληρώσει το προφίλ του.
- έχει κάνει κάποιες αναρτήσεις, όπου απαιτείται.
- έχει κάνει υποβολή εργασίας.

Τέλος ο μαθητής αξιολογείται από το περιεχόμενο και τις απαντήσεις στο φύλλο εργασίας 3 που υπέβαλε ως απάντηση στην δοσμένη εργασία του 3ου φύλλου εργασίας.

Το επιμορφωτικό σενάριο

Χρονοδιάγραμμα

Το χρονοδιάγραμμα του σεναρίου είναι το παρακάτω:

Την πρώτη ώρα γίνεται αναφορά και εισαγωγή στα εκπαιδευτικά κοινωνικά δίκτυα. Στη συνέχεια ακολουθεί συζήτηση. Μοιράζεται το φύλλο εργασίας 1 και ζητείται να εκπονηθεί η 1η άσκηση. Στο τέλος της άσκησης γίνεται παρουσίαση των απαντήσεων, κριτικός σχολιασμός και συζήτηση. Στη συνέχεια τους ζητείται να συνεχίσουν με την άσκηση 2. Στο τέλος της, γίνεται παρουσίαση των απαντήσεων, κριτικός σχολιασμός και συζήτηση.

Τη δεύτερη ώρα γίνεται μία σύντομη επίδειξη κάποιων χαρακτηριστικών του Edmodo. Στη συνέχεια μοιράζεται το φύλλο εργασίας 2 και ζητείται να εκπονηθεί η 1η άσκηση. Οι δημοσιεύσεις τους είναι ορατές σε όλους. Συγκεντρώνουμε τα χαρακτηριστικά που εντοπίσανε και γίνεται κριτικός σχολιασμός και συζήτηση. Στη συνέχεια, τους ζητείται να συνεχίσουν με την άσκηση 2. Τα αποτελέσματα είναι επίσης ορατά σε όλους τους μαθητές. Τέλος κάνουν την άσκηση 3, στην οποία προτείνεται να ανεβάσουν μία φωτογραφία τους στο www.cartoonize.net και να δημιουργήσουν μία καρικατούρα από αυτή, την οποία θα βάλουν στο προφίλ τους

Την τρίτη ώρα γίνεται σχολιασμός και συζήτηση σχετικά με εμπειρία τους στην χρήση του περιβάλλοντος, αντιμετωπίζονται πιθανά προβλήματα και λύνονται οι υπάρχουσες απορίες. Στη συνέχεια ενημερώνονται ότι τους έχει δοθεί μία εργασία για υλοποίηση. Συνδέονται λοιπόν στο περιβάλλον Edmodo, κατεβάζουν το 3ο φύλλο εργασίας και κάνουν μόνοι τους τις αντίστοιχες ενέργειες που ζητάει το φύλλο. Στο τέλος της άσκησης 1, γίνεται μία συζήτηση σχετικά με τα στοιχεία που εντοπίσανε και καταγράφονται στον άσπρο πίνακα συγκεντρωτικά. Οι ασκήσεις 2 και 3 εκπονούνται χωρίς επιπλέον καθοδήγηση και τελικά οι μαθητές ανεβάζουν το φύλλο εργασίας για βαθμολόγηση.

Έχει προβλεφθεί διάρκεια σεναρίου 3-4 ώρες ώστε να έχουμε χρόνο να αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα που ίσως παρουσιαστούν κατά την εκπόνηση των δραστηριοτήτων.

Φύλλα εργασίας

Η ανάλυση των φύλλων εργασίας αποτυπώνεται παρακάτω:

Φύλλο Εργασίας 1

Στο πλαίσιο της συγκεκριμένης διδακτικό-μαθησιακής δραστηριότητας οι μαθητές μαθαίνουν σχετικά με την ύπαρξη εκπαιδευτικών δικτύων και τις δυνατότητες εγγραφής σε ένα από αυτά.

Διάρκεια: 1 διδακτική ώρα περίπου

Στόχοι για τους μαθητές:

- Να αντιλαμβάνονται πόσο σημαντική είναι η ανάγνωση και η αποδοχή των όρων χρήσης μίας εφαρμογής ή μίας πλατφόρμας.
- Να αναγνωρίζουν τα δομικά χαρακτηριστικά ενός διαδικτυακού εκπαιδευτικού περιβάλλοντος διαχείρισης ηλεκτρονικής τάξης.
- Να συνδέονται στο Edmodo, να τροποποιούν το προφίλ τους και να καθορίζουν τις προσωπικές τους πληροφορίες.

Φύλλο Εργασίας 2

Στο πλαίσιο της συγκεκριμένης διδακτικό-μαθησιακής δραστηριότητας οι μαθητές εξοικειώνονται με τη χρήση της πλατφόρμας του Edmodo μέσω συμβάντων που πραγματοποιούνται και σε μία συμβατική τάξη, όπως η επικοινωνία με τον διδάσκοντα ή την τάξη του, η οργάνωση του περιεχομένου του «σακιδίου» του και η υποβολή μίας εργασίας.

Διάρκεια: 30 λεπτά περίπου

Στόχοι για τους μαθητές:

- Να οργανώνουν και να διαχειρίζονται το «σακιδιό» τους ως ένα φάκελο στο νέφος, στον οποίο έχουν άμεση πρόσβαση από το σπίτι και το σχολείο.
- Να ανταλλάσσουν μηνύματα, εικόνες, βίντεο, κ.λπ. με τους καθηγητές τους και την τάξη τους.
- Να τροποποιούν μία ψηφιακή φωτογραφία μέσω ενός web 2.0 περιβάλλοντος ή κάποιου άλλου προγράμματος, όπως η ζωγραφική των windows ή το gimp

Φύλλο Εργασίας 3

Στο πλαίσιο της συγκεκριμένης διδακτικό-μαθησιακής δραστηριότητας οι μαθητές γνωρίζουν καλύτερα την πλατφόρμα του Edmodo, στην προσπάθειά τους να απαντήσουν στις σχετικές ερωτήσεις.

Διάρκεια: 30 λεπτά περίπου

Στόχοι για τους μαθητές:

- Να υποβάλλουν για βαθμολόγηση μία εργασία.
- Να διακρίνουν σε ένα web 2.0 περιβάλλον όπως το Edmodo βασικά χαρακτηριστικά, να τα κατηγοριοποιούν σε εκπαιδευτικά/κοινωνικής δικτύωσης και να τα αξιολογούν με κριτική σκέψη.

Προτάσεις για περαιτέρω δραστηριότητες - προτεινόμενες εργασίες

Υπάρχει η σκέψη να προστεθεί μία δραστηριότητα με στόχο τη καταγραφή των δομικών στοιχείων του εκπαιδευτικού περιβάλλοντος Edmodo, σε ένα εννοιολογικό χάρτη, ο οποίος αποτελεί ένα πολύ αποτελεσματικό εργαλείο για την καταγραφή τέτοιων χαρακτηριστικών.

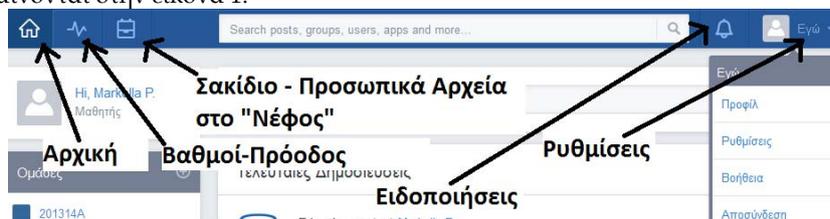
Φύλλα Εργασίας

Φύλλο Εργασίας 1 - Γνωριμία με το εκπαιδευτικό περιβάλλον διαχείρισης τάξης Edmodo (διάρκεια 1 ώρα περίπου)

Άσκηση 1 – Εγγραφή

1. Αναζητείστε στο διαδίκτυο εκπαιδευτικά περιβάλλοντα
2. Ανοίξτε τη σελίδα <http://www.edmodo.com>, στην οποία θέλετε να κάνετε εγγραφή. Σε περίπτωση που το περιβάλλον είναι στα αγγλικά, αλλάξτε γλώσσα από τη σχετική επιλογή.
3. Τι πληροφορίες παίρνετε ανοίγοντας τη σελίδα αυτή, σχετικά με το περιεχόμενο και τις δραστηριότητες της;

4. Ποια πεδία πρέπει να συμπληρώσετε υποχρεωτικά για την εγγραφή σας και ποια όχι; Ποια είναι η έννοια του «κωδικού ομάδας» κατά τη γνώμη σας;
5. Διαβάστε τα «ψιλά γράμματα» (όροι Υπηρεσιών) πριν αποφασίσετε να «συμφωνήσετε» με αυτά. Καταγράψτε έναν όρο που σας έκανε εντύπωση (Σε περίπτωση που τα αγγλικά σας δεν είναι τόσο καλά, θυμηθείτε-επιχειρήσετε εναλλακτικούς τρόπους μετάφρασης π.χ. google)
6. Ολοκληρώστε την εγγραφή σας στην ομάδα ybηxkt και ετοιμαστείτε για τη γνωριμία σας με το περιβάλλον της νέας σας ηλεκτρονικής τάξης. Οι βασικές επιλογές φαίνονται στην εικόνα 1:

Εικόνα 1: Βασικές επιλογές περιβάλλοντος Edmodo

Άσκηση 2 - Προφίλ

Το «προφίλ» αποτελεί ένα τμήμα πληροφοριών σχετικά με το άτομό σας. Στη συγκεκριμένη σελίδα μας ενδιαφέρει το εκπαιδευτικό σας προφίλ.

1. Συμπληρώστε τα στοιχεία στο προφίλ που πιστεύετε ότι σας αντιπροσωπεύουν και τα στοιχεία στις ρυθμίσεις όπου απαιτούνται αλλαγές. Παράλληλα:
2. Καταγράψτε δύο αλλαγές που κάνατε στο προφίλ σας (ποιοτικά, δηλ τι πεδία συμπληρώσατε, όχι τι τιμή)
3. Περιγράψτε τρεις δυνατότητες που έχετε μέσω των επιλογών στις Ρυθμίσεις (π.χ. Μπορώ να βάλω φωτογραφία στο προφίλ μου)

Προσοχή σχετικά με το Προφίλ:

- Σε πρώτη φάση μπορείτε να ανεβάσετε μία τυχαία φωτογραφία που να σας αρέσει και να σας εκφράζει την οποία μπορείτε να ψάξετε στο διαδίκτυο (π.χ. σε άλλο χώρο κοινωνικής σας δικτύωσης)
- Μην ξεχνάτε ότι τα στοιχεία που θα καταχωρήσετε εδώ είναι προσβάσιμα από τους συμμαθητές σας στην τάξη και στους καθηγητές σας.

Φύλλο Εργασίας 2 - Εξοικείωση με το εκπαιδευτικό περιβάλλον διαχείρισης τάξης Edmodo (διάρκεια 30 λεπτά περίπου)

Άσκηση 1 - Επικοινωνία

1. Αποστέλλετε ένα μήνυμα στην «τάξη» σας όπου θα αναφέρετε ένα χαρακτηριστικό του περιβάλλοντος του edmodo που σας άρεσε ή που δεν σας άρεσε.
2. Εκφράστε τα συναισθήματά σας (δείτε σχετική επιλογή) για κάποιες από τις δημοσιεύσεις των συμμαθητών σας.

Άσκηση 2 - Οργάνωση αρχείων - Σακίδιο

Το σακίδιο αποτελεί ένα προσωπικό σας χώρο στο «νέφος» όπου μπορείτε να ανεβάζετε αρχεία και να έχετε άμεση πρόσβαση σε αυτά κάθε φορά που συνδέεστε στην «τάξη» σας.

1. Μεταβείτε στο σακίδιο σας (BackPack) και δημιουργήστε δύο νέους φακέλους: Ασκήσεις και Προσωπικά.

2. Ανεβάστε συνολικά 3 αντικείμενα στο σακίδιό σας: α) μία φωτογραφία του αγαπημένου σας τραγουδιστή, β) το πρόγραμμα του σχολείου για την επόμενη εβδομάδα (θα το βρείτε στην ιστοσελίδα του σχολείου <http://lyk-aei.reth.sch.gr>) και γ) το σύνδεσμο προς το αγαπημένο σας τραγούδι-βίντεο στο youtube. Στη συνέχεια μεταφέρετε το 1ο και το 3ο στο φάκελο «τα αγαπημένα σας» και το 2ο στον φάκελο «Ασκήσεις».
3. Δημοσιεύστε ένα σύντομο μήνυμα με παραλήπτη μόνο τους καθηγητές σας, στο οποίο θα επισυνάψετε τον σύνδεσμο προς το βίντεο από το σακίδιό σας.

Άσκηση 3:

Θέλουμε να ανεβάσετε στο προφίλ σας μία φωτογραφία σας που με λίγη φαντασία και πολύ χιούμορ να παραπέμπει σε εσάς. Επομένως πρέπει να κάνετε ένα από τα παρακάτω:

- Να επεξεργαστείτε μία φωτογραφία σας σε ένα πρόγραμμα επεξεργασίας εικόνας (π.χ. gimp)
- Αναζητήστε έναν ιστόχωρο στον οποίο μπορείτε να ανεβάσετε μία φωτογραφία σας και να την παραμορφώσετε σύμφωνα με έτοιμα διαθέσιμα φίλτρα (όπως είναι η <http://www.cartoonize.net/>). Κάνετε μία φωτογραφία σας cartoon και ανεβάστε την στο προφίλ σας.

Παρατήρηση:

Ενημερώστε τους γονείς σας για την εγγραφή σας στο περιβάλλον αυτό και προτρέψτε τους να εγγραφούν και αυτοί.

Φύλλο Εργασίας 3 - Αξιολόγηση πάνω στο εκπαιδευτικό περιβάλλον διαχείρισης τάξης Edmodo (διάρκεια 30 λεπτά περίπου)

Για την εκπόνηση αυτού του φύλλου εργασίας θα δουλέψετε σε ομάδες των 2 ατόμων στον Η/Υ.

Με τις προηγούμενες δραστηριότητες εμπλακήκατε ενεργά και εξοικειωθήκατε τόσο με το περιβάλλον του Edmodo όσο και με βασικές έννοιες της συμβατικής και της ηλεκτρονικής τάξης που συναντάμε σε αυτό.

Διαβάστε προσεκτικά τα παρακάτω και κάνετε ότι σας ζητείται.

Άσκηση 1

Πλοηγηθείτε «ελεύθερα» στο περιβάλλον του Edmodo και καταγράψτε πρόχειρα μερικά επιπλέον χαρακτηριστικά που βλέπετε, και στα οποία δεν έχει γίνει κάποια ιδιαίτερη αναφορά στη διάρκεια του μαθήματος μέχρι τώρα και να αντιληφθείτε και αξιολογήσετε τη χρησιμότητά τους.

Άσκηση 2

Απαντήστε στις παρακάτω ερωτήσεις σχετικά με το Edmodo:

1. Καταγράψτε δύο χαρακτηριστικά του που έχουν σχέση με την Κοινωνική Δικτύωση και αναλύστε ένα από αυτά.
2. Καταγράψτε δύο χαρακτηριστικά του που έχουν σχέση με την Εκπαίδευση και αναλύστε ένα από αυτά.
3. Αναφέρατε δύο πλεονεκτήματα που έχει η χρήση του για τον καθηγητή και άλλα δύο για τον μαθητή, σε σχέση με τη συμβατική τάξη.
4. Εντοπίστε ένα χαρακτηριστικό που σας άρεσε και ένα που δε σας άρεσε και σχολιάστε σύντομα.

Άσκηση 3

Αποθηκεύστε το έγγραφο με τις απαντήσεις των δραστηριοτήτων 1 και 2, στον Η/Υ σας (μην ξεχάσετε να το «υπογράψετε»). Στη συνέχεια ανεβάστε το στο «σακίδιό» σας, στον φάκελο «Ασκήσεις» και κάνετε υποβολή στην εργασία, επισυνάπτοντάς το.

Προσοχή!

- Σιγουρευτείτε ότι η υποβολή έγινε κανονικά (TURN IN).
- Η υποβολή του εγγράφου με τις απαντήσεις πρέπει να γίνει και από τα δύο μέλη της ομάδας.

Συμπεράσματα

Όπως αναφέρθηκε στην εισαγωγή, η συγκεκριμένη παρέμβαση αποδείχθηκε ωφέλιμη για τους μαθητές. Με τη βοήθεια της συγκεκριμένης διδακτικής πρότασης, οι μαθητές είχαν την πρώτη τους επαφή με το εκπαιδευτικό περιβάλλον Edmodo, στη συνέχεια εξοικειώθηκαν με αυτό και το έκαναν μέρος της σχολικής καθημερινότητάς τους. Αφέθηκαν να ανακαλύψουν τα νέα στοιχεία και τους περιορισμούς του εκπαιδευτικού κομματιού του περιβάλλοντος και ταυτόχρονα αναγνώριζαν και χρησιμοποιούσαν τα χαρακτηριστικά ενός κοινωνικού δικτύου με τα οποία ήταν ήδη εξοικειωμένοι.

Προκειμένου βέβαια, οι παροχές της συγκεκριμένης εκπαιδευτικής πλατφόρμας να αξιοποιηθούν πλήρως σε ένα σχολείο, απαιτείται να γίνει αντίστοιχη επιμόρφωση των εκπαιδευτικών. Το συγκεκριμένο σενάριο με κατάλληλες τροποποιήσεις μπορεί να χρησιμοποιηθεί στα πλαίσια ενδο-επιμόρφωσης στη σχολική μονάδα. Τα φύλλα εργασίας θα πρέπει να εμπλουτιστούν με δραστηριότητες, όπως η δημιουργία ηλεκτρονικής τάξης, η δημιουργία υπο-ομάδων, η ανάθεση εργασιών, η βαθμολόγηση εργασιών, κ.ο.κ.

Μία επιπλέον ενδιαφέρουσα διασκευή του σεναρίου θα μπορούσε να περιλαμβάνει την αλλαγή του συγκεκριμένου εκπαιδευτικού αντικειμένου (Edmodo) με ένα κατά κανόνα πιο αποδοτικό (αλλά λιγότερο ελκυστικό για το μαθητή) και πληρέστερο από πλευράς οργάνωσης περιβάλλον όπως είναι το Moodle.

Αναφορές

- Γιακουμάκης, Ε., Γκόρτης, Κ., Μπελιώτης, Β.Σ., Ξυνός, Π., Στεργιοπούλου-Καλαντζή, Ν. (2000). *Εφαρμογές Πληροφορικής/Υπολογιστών, Α', Β'/Γ' Λυκείου*. Αθήνα: ΟΕΔΒ.
- ΕΠΠΣ (1997). *Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών Πληροφορικής*, Αθήνα, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, Ανακτήθηκε στις 1-7-2013 από http://www.pi-schools.gr/content/index.php?lesson_id=1
- Borg, N., O'Hara, J. *Σχετικά με το Edmodo*. Ανακτήθηκε στις 1-9-2013 από www.edmodo.com
- Μηλίνης, Σ. (2012). *Το εκπαιδευτικό κοινωνικό δίκτυο Edmodo στη διδακτική πράξη*, Ανακτήθηκε στις 1-7-2013 από <http://manropinakas2010.blogspot.gr/2012/07/edmodo.html>
- Διεύθυνση Επιμόρφωσης & Πιστοποίησης (2013). *Επιμορφωτικό υλικό για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στα κέντρα στήριξης επιμόρφωσης. Τεύχος 6B: Ειδικό μέρος κλάδων ΠΕ19/20 Διδακτικά σενάρια*. Πάτρα. ΠΥΓΕ Διόφαντος. Ανακτήθηκε στις 20-9-2013 από <http://blogs.sch.gr/kse799/πληροφορικη-επιμορφωτικό-υλικό/>